

INFORMATIE PRESENTATIE

PIZZA-AVOND VERSLAG

Inhoudsopgave

Inhoudsopgave 1
BETERE VERLICHTING route Borculo naar D3 2
BETERE VERLICHTING OP SCHOOL-FIETSROUTES 4
OPENBAAR SPORT- EN SPELTERREIN 7
Sport- en spelterreinen voor alle leeftijden: inclusief en toegankelijk 7
Kinderen (0-12 jaar): Buitenspelen als basis voor ontwikkeling 7
Tieners en jongeren (13-25 jaar): Vrije ruimte en mentale rust 7
Volwassenen (25-65 jaar): Beweging in een druk leven 8
Ouderen (65+): Vitaliteit, zelfstandigheid en contact 8
Toegankelijkheid voor kinderen en volwassenen uit gezinnen met lage inkomens 8
Preventiemiddel voor de toekomst 9
Hangjongeren 10
Noaberschap 11
Bestaand beleid 12
Natuurinclusief Ontwerpen: Duurzaam en Toekomstbestendig 12
Organische Vormgeving: Esthetiek en Functionaliteit 13
Beleidskader en Toekomstige Richtlijnen 13
EXTRA SPEELTUINEN IN WOONWIJKEN 14
RUILHUISJES IN DE WOONWIJKEN 17
Hoe werkt een ruilhuis 17
waar komen de spullen vandaan 17
Bibliografie 19

BETERE VERLICHTING route Borculo naar D3

D3 staat voor dromen, durven en doen. Dit is een organisatie die crisisplekken, overbruggingsplekken en langdurige verblijfsplekken biedt voor kinderen (d3.nl). De locatie van deze instelling in Borculo ligt bij de voormalige Leo-stichting, dit is in het buitengebied van Borculo.Tussen de voormalige leo-stichting en het dorp Borculo ligt de Beltrumseweg. Dit is een weg zonder gescheiden fietspad, zie afbeelding.

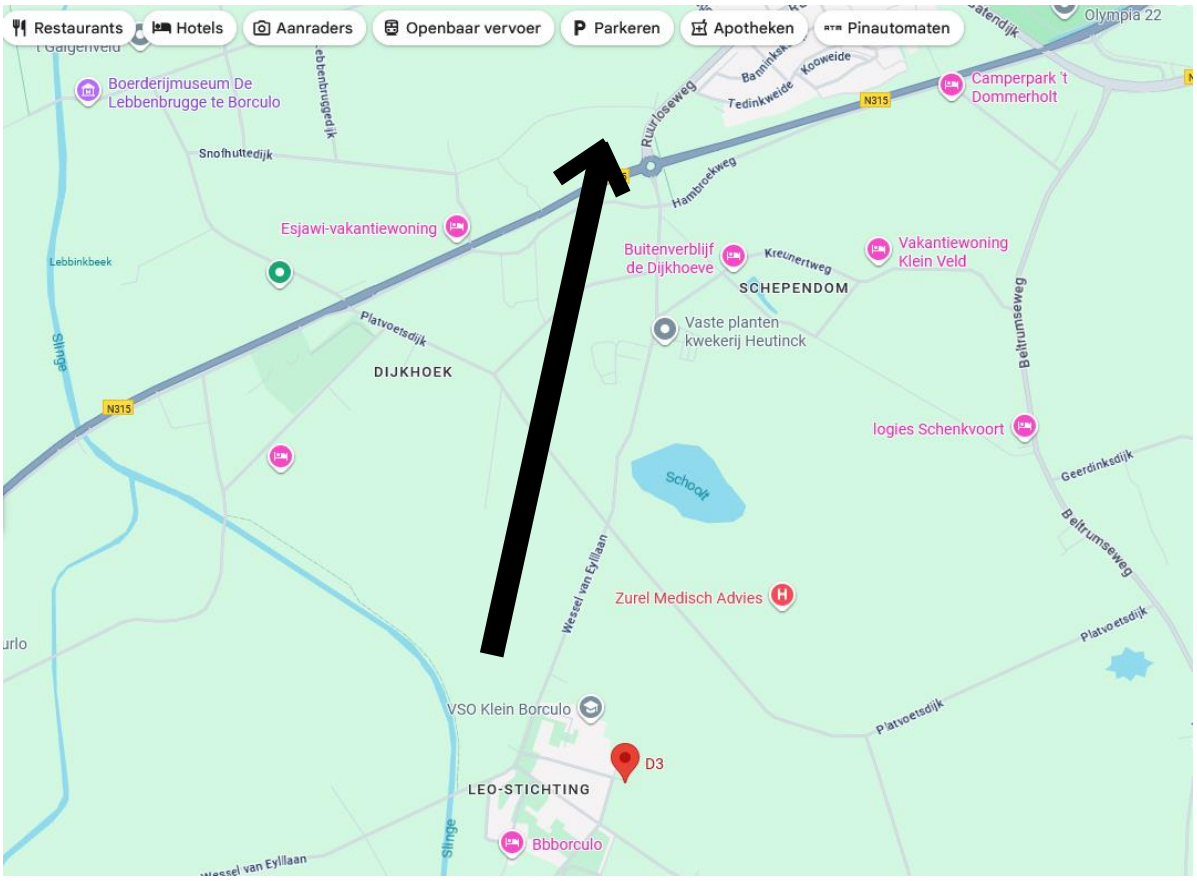

Op de pizza-avond vertelt een bewoner van d3 dat de route niet prettig is om te fietsen, zeker niet in het donker. De route van het centrum van Borculo naar deze instelling is ongeveer 3 kilometer, waarvan ongeveer 2 kilometer langs de Beltrumsweg (is en slecht verlicht is. Deze bewoner zei zelf ook ooit bijna een ongeluk gehad te hebben op deze weg. Deze bewoner van D3 heeft dit meermaals bevestigd bij de jongerenraad.

Wegen buiten de bebouwde kom zonder gescheiden fietspad is ook relatief gevaarlijk gebleken. Hierbij is de situatie rondom (fietsersbond nog niet meegenomen.

Het is een belangrijke taak van de gemeente om te zorgen voor goed verlichte en veilige wegen van en naar plekken waar veel jongeren komen. Op dit moment voelt die route niet veilig voor bewoners van D3 (CROW.nl).

Het doel is om jongeren, maar zeker bewoners van D3 een veiliger idee te geven van hun fietsroute. Hierbij gaat het zowel om objectieve (daadwerkelijke) veiligheid als gevoelsmatige veiligheid.

Daarnaast is de gemeente ook (mede) verantwoordelijk voor een veilige verkeerssituatie (CROW.nl)

Kosten om de huidige situatie te verbeteren

De eenmalige kosten voor een twilight-lantaarn (inclusief paal en armatuur) liggen doorgaans tussen de €500 en €1.500, afhankelijk van benodigde aanpassingen aan bekabeling en de staat van de ondergrond.

De jaarlijkse kosten bedragen ongeveer €17 per lantaarnpaal:

- **€5** voor stroomverbruik (gemiddeld verbruik ca. 60 watt)
- **€12** aan vaste lasten (zoals onderhoud en vervanging)

Deze cijfers zijn gebaseerd op gegevens van GWW-Bouw en gelden als richtlijn

Conclusie/aanbeveling

Kortom, de huidige fietsroute tussen het centrum van Borculo en D3 wordt door bewoners als onveilig ervaren, vooral door het ontbreken van een gescheiden fietspad en de slechte verlichting langs de Beltrumseweg. Om zowel de daadwerkelijke als de gevoelsmatige veiligheid te verbeteren, ligt er een duidelijke taak bij de gemeente om te investeren in goede verlichting en daarmee een veiligere verkeerssituatie voor jongeren en bewoners van D3 te creëren.

BETERE VERLICHTING OP SCHOOL-FIETSROUTES

De straatverlichting langs N-wegen en bij buitenaf gelegen wegen is in Berkelland dramatisch. Meerdere jongeren hebben ons bij de pizza avond gevraagd of wij de slechte verlichting langs school en fietsroutes konden behandelen. Als jongeren, volwassenen en ouderen ’s avonds een eindje willen gaan fietsen, doen ze dat vaak niet, puur vanwege de slechte verlichting en dus de grotere kans op ongelukken of andere gevaren. Dat is natuurlijk totaal niet de bedoeling, de gemeente moet er daarom voor zorgen dat alle straten in Berkelland goed verlicht zijn.

Het doel is om langs deze wegen lichtbronnen te plaatsen, zodat de inwoners van Berkelland en zonder problemen ’s morgens vroeg of ’s avonds laat kunnen gaan fietsen.

Ongelukken door slechte verlichting:

Jaarlijks vinden er meerdere ongelukken plaats door heel ons land, die veroorzaakt zijn door slechte straatverlichting. Zoals hier beschreven op de A12. Of hier waar een volledige straat al weken lang zonder verlichting zit.

Hier ziet u ongelukken die zijn gebeurd door middel van slechte straatverlichting:
https://www.vrt.be/vrtnws/nl/2024/12/05/al-sinds-oktober-problemen-met-verlichting-a12-in-londerzeel/?utm_source
https://www.gelderlander.nl/enschede/leo-tast-in-duister-over-kapotte-straatverlichting-in-glane-waarom-worden-de-lampen-niet-gerepareerd~a12617f7/?utm_
https://www.deorkaan.nl/gemeente-wormerland-nooit-meldingen-gehad
https://www.deorkaan.nl/donker-in-zaandam

Voorbeelden van slecht verlichte wegen in Berkelland:

afb 1: Eibergen-Groenlo, afb 2: Ruurlo-Lochem, afb 3 Borculo-Lochem, afb 4: Borculo-Neede, afb 5: Ruurlo-Borculo, afb 6: Neede-Eibergen

Onveilig gevoel

Mensen en dan vooral jongeren gaan vanwege slechte wegverlichting minder snel in het donker fietsen. Vaak omdat ze bang zijn dat hen iets overkomt zoals een aanrijding of ongewenst bezoek met alle gevolgen van dien. Zoals afgelopen week met de 17 jarige Lisa in Abcoude.
Ook voor ouderen is het vaak erg moeilijk om bijvoorbeeld ‘s avonds laat te gaan rijden puur omdat ze vaak weinig kunnen zien omdat het zo donker is. Dit moet 100% anders.

Oplossing:

Wij hebben naar een oplossing gezocht en de beste oplossing voor een goede lichtbron is een lantarenpaal met bewegingssensor werkend op zonne-energie. Deze lantarenpaal is milieu vriendelijk en bespaart stroom omdat het werkt met een bewegingssensor en dus niet altijd aanstaat, en het werkt op zonne-energie.

Conclusie:

Simpel gezegd is de wegverlichting langs veel gebruikte fietswegen erg slecht. Hierdoor gaan mensen minder snel de weg op met de fiets, auto of benenwagen. Slechte wegverlichting kan onveilige situaties veroorzaken en geeft mensen vooral jongeren een onveilig gevoel op straat. Een oplossing hiervoor kan dus extra lantarenpalen plaatsen zijn.

OPENBAAR SPORT- EN SPELTERREIN

Dit sub-onderwerp gaat over meer openbare sport- en spelterreinen in Berkelland. Plekken waar Berkellanders van alle leeftijden heen kunnen en zichzelf kunnen zijn. Sport en Cultuur dragen bij aan een sterke sociale basis. Dit speerpunt is opgebouwd volgens de lijnen van het sportakkoord en de cultuur- en erfgoedvisie. Sport en cultuur dragen bij aan zelfvertrouwen, plezier en ontspanning en daarmee ook aan leefbaarheid en (mentale) gezondheid. Meedoen maakt dat je beter in je vel zit en je fitter en gelukkiger voelt (Berkelland, 2024). Wij als jongerenraad sluiten ons aan bij deze visie. Niet alleen wij als jongerenraad, maar meer Berkellandse jongeren en de ouders of verzorgers ervan. Daarom hebben wij dit punt uitgewerkt, zodat dit idee hopelijk werkelijkheid wordt.

Sport- en spelterreinen voor alle leeftijden: inclusief en toegankelijk

Openbare sport- en spelterreinen zijn niet alleen bedoeld voor jongeren en kinderen, maar bieden ruimte en mogelijkheden voor mensen van alle leeftijden. Het gezamenlijk buiten sporten en spelen is bewezen effectief en draagt bij aan zowel lichamelijke als mentale gezondheid.

Kinderen (0-12 jaar): Buitenspelen als basis voor ontwikkeling

Voor jonge kinderen is bewegen en buitenspelen essentieel voor een gezonde fysieke en mentale ontwikkeling. Kinderen die regelmatig buiten spelen, ontwikkelen zich beter op sociaal, motorisch en emotioneel vlak. Het Kenniscentrum Sport & Bewegen (2023) benadrukt dat openbare speelplekken bijdragen aan de motorische ontwikkeling, zoals rennen, klimmen en springen. Daarnaast stimuleren deze plekken sociale vaardigheden door samen te spelen, delen en conflicten op te lossen. Ook de cognitieve ontwikkeling, waaronder creativiteit en zelfstandigheid, wordt positief beïnvloed door spelen in de openbare ruimte.

Tieners en jongeren (13-25 jaar): Vrije ruimte en mentale rust

Veel jongeren hebben behoefte aan toegankelijke, informele plekken waar ze zonder prestatiedruk kunnen sporten, ontspannen en elkaar ontmoeten. Niet iedereen is lid van een sportvereniging, waardoor publieke sportplekken zoals trapveldjes, skateplekken, basketbalvelden, buitenfitness- of freerunplekken belangrijk zijn. Ook hangplekken waar jongeren zich welkom voelen, spelen een grote rol in hun sociale leven. Het Mulier Instituut (2022) stelt dat jongeren graag sporten op hun eigen manier, zonder regels en verplichtingen. Daarnaast toont het Trimbos-instituut (2023) aan dat sportende jongeren gemiddeld een betere mentale gezondheid hebben, wat bijdraagt aan hun welzijn en weerbaarheid.

Volwassenen (25-65 jaar): Beweging in een druk leven

Voor veel volwassenen is het vanwege werk, gezin en andere verplichtingen lastig om structureel te sporten. Het RIVM (Gezond Leven, 2022) geeft aan dat voorzieningen in de directe leefomgeving het

beweeggedrag van volwassenen stimuleren. Toegankelijke sportplekken in de buurt verlagen de drempel om actief te blijven, bijvoorbeeld door te wandelen, hardlopen of fitnessen. Daarnaast biedt samen sporten met kinderen of buurtgenoten een motiverende en sociale stimulans. Beweging kan ook een welkome ontspanning en stressvermindering bieden tussen werkactiviteiten door.

Ouderen (65+): Vitaliteit, zelfstandigheid en contact

Beweging, een ritme in de dag en sociaal contact zijn voor ouderen cruciaal om vitaal en zelfstandig te blijven. Het Nationaal Ouderenfonds (2022) benadrukt dat beweegvriendelijke wijken bijdragen aan een langer gezond leven voor ouderen. Openbare beweegplekken bieden ouderen de mogelijkheid om actief te blijven door te wandelen, oefeningen te doen en sociale contacten te onderhouden, bijvoorbeeld tijdens het samen koffiedrinken. Bovendien zorgen zulke plekken voor contact met jongere generaties, zoals kleinkinderen of buurtkinderen, en stimuleren ze de betrokkenheid bij buurtactiviteiten, wat eenzaamheid kan verminderen.

Toegankelijkheid voor kinderen en volwassenen uit gezinnen met lage inkomens

Vrijetijdsbesteding is belangrijk voor de ontwikkeling en het welzijn van kinderen, maar sporten en hobby's zijn vaak duur. Niet elk gezin kan zich de kosten van lidmaatschappen, trainingen, kampen of materialen veroorloven. Volgens het Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS, 2023) leven in Nederland ruim 316.000 kinderen in armoede, een problematiek die ook in Berkelland zichtbaar is. Voor deze groep zijn openbare sport- en speelplekken soms de enige mogelijkheid om te bewegen, te spelen en sociale contacten op te bouwen.

Minder deelname aan georganiseerde sport betekent voor deze kinderen minder beweging, minder sociale interactie en een lagere eigenwaarde. Armoede op jonge leeftijd hangt bovendien samen met grotere gezondheidsproblemen en sociale achterstanden op latere leeftijd. Het Mulier Instituut (2021) laat zien dat kinderen uit arme gezinnen minder vaak sporten via een vereniging, maar juist wél gebruik maken van openbare speelplekken. Het Trimbos-instituut (2023) benadrukt dat gratis sportmogelijkheden in de buurt een belangrijk middel zijn om de negatieve gevolgen van armoede te bestrijden en een gezonde jeugd te bevorderen.

Ook voor volwassenen die in armoede leven, bieden openbare sport- en spelterreinen belangrijke kansen om gezond en sociaal actief te blijven. Financiële beperkingen maken het voor deze groep vaak lastig om deel te nemen aan georganiseerde sportactiviteiten of lid te worden van een sportvereniging. De kosten van contributies, sportkleding, materialen en vervoer kunnen een grote drempel vormen. Hierdoor dreigen volwassenen in armoede vaker te vervallen in een zittende leefstijl, met alle gezondheidsrisico's van dien.

Onderzoek van het Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu (RIVM, 2022) wijst uit dat de aanwezigheid van toegankelijke en gratis voorzieningen in de buurt, zoals openbare sport- en beweegterreinen, het beweeggedrag van volwassenen bevordert, ongeacht hun sociaaleconomische positie. Deze plekken verlagen de drempel voor beweging doordat ze dichtbij huis zijn, geen lidmaatschapskosten kennen en flexibel te gebruiken zijn. Dit draagt bij aan een betere fysieke gezondheid, vermindert het risico op chronische ziekten zoals diabetes type 2 en hart- en vaatziekten, die vaker voorkomen in lagere sociaaleconomische groepen.

Daarnaast hebben openbare sportterreinen ook een belangrijke sociale functie voor volwassenen in armoede. Zoals beschreven door het Trimbos-instituut (2023), zorgen dergelijke plekken voor ontmoeting

en sociale verbinding, wat helpt eenzaamheid en sociale isolatie te verminderen – problemen die relatief vaker voorkomen bij mensen met een lager inkomen. Door samen te bewegen en sociale contacten op te bouwen, wordt het gevoel van eigenwaarde versterkt en ontstaat een netwerk van steun en wederzijdse hulp.

Ook het Sociaal en Cultureel Planbureau (SCP, 2021) benadrukt dat sociale participatie via informele ontmoetingsplekken bijdraagt aan de mentale gezondheid en veerkracht van kwetsbare groepen. Dit versterkt het gevoel van erbij horen en draagt bij aan de algehele leefbaarheid van buurten met een hogere armoede-index.

Kortom, openbare sport- en spelterreinen zijn voor volwassenen in armoede niet alleen een mogelijkheid tot betaalbare lichaamsbeweging, maar ook een belangrijke factor in het voorkomen van gezondheidsproblemen en het bevorderen van sociale cohesie en mentale gezondheid.

Preventiemiddel voor de toekomst

Meedoen zorgt voor cohesie in de samenleving. De demografische veranderingen, zoals vergrijzing en ontgroening, maar ook de veranderende behoeften van inwoners, hebben invloed op de verenigingen in Berkelland. Sport en cultuur worden steeds vaker ingezet als preventief middel om maatschappelijke problemen te voorkomen. Berkelland sluit hierop aan met het speerpunt ‘Toekomstbestendige accommodaties’, dat alle fysieke en bouwkundige onderdelen van sport en cultuur omvat. Deze accommodaties worden geconfronteerd met veranderend gebruik als gevolg van demografische ontwikkelingen en nieuwe manieren van sporten, bewegen en cultuur beleven. Bovendien zijn veel sport- en cultuuraccommodaties in Berkelland verouderd, wat extra aanleiding geeft tot investeringen (Berkelland, 2024).

Investeren in sport- en spelvoorzieningen is geen luxe, maar een strategisch en preventief beleid dat op lange termijn grote maatschappelijke winst oplevert. Uit onderzoek van het RIVM blijkt dat voldoende beweging het risico op chronische ziekten zoals obesitas, diabetes type 2, hart- en vaatziekten en depressie aanzienlijk verkleint, wat leidt tot aanzienlijke besparingen in de zorg (RIVM, 2022). Naast de fysieke gezondheid draagt sport en spel ook bij aan het vergroten van mentale weerbaarheid. Het biedt plezier, structuur, sociale verbinding en succeservaringen — factoren die essentieel zijn voor het voorkomen van stress en psychische klachten. Het Trimbos-instituut benadrukt dat preventief werken aan mentaal welzijn begint bij een gezonde leefstijl en sociale verbinding (Trimbos-instituut, 2023).

Daarnaast helpen openbare sportplekken bij het voorkomen van sociale problemen en jeugdcriminaliteit. Jongeren die geen plek hebben om zich samen te verzamelen of te uiten, lopen meer risico op verveling, wat kan leiden tot overlast of zelfs crimineel gedrag. Het Kenniscentrum Sport & Bewegen wijst erop dat buitenruimte en sportplekken belangrijk zijn voor positieve groepsvorming en daarmee het voorkomen van dergelijke problemen (Kenniscentrum Sport & Bewegen, 2022).

Tot slot spelen deze voorzieningen een belangrijke rol bij het versterken van de leefbaarheid en aantrekkelijkheid van dorpen. In kleine kernen is het cruciaal om gezinnen, starters en actieve ouderen aan te trekken en te behouden. Een aantrekkelijke openbare ruimte met voldoende sport- en speelvoorzieningen draagt hier wezenlijk aan bij, zoals ook door Platform31 wordt onderstreept (Platform31, 2023).

Hangjongeren

In Berkelland is overlast door hangjongeren een herkenbaar en terugkerend probleem. Vaak ontstaat deze overlast doordat jongeren zich geen passende, veilige en aantrekkelijke plek voelen te hebben om samen te komen. Openbare sport- en spelterreinen kunnen hier een positieve bijdrage leveren door het bieden van een laagdrempelige, toegankelijke en georganiseerde plek waar jongeren hun energie kwijt kunnen.

Onderzoek van het Kenniscentrum Sport & Bewegen (2022) toont aan dat sport- en speelvoorzieningen jongeren stimuleren om hun vrije tijd op een positieve en actieve manier door te brengen. Dit vermindert verveling en sociaal isolement, factoren die vaak samenhangen met risicovol gedrag en overlast. Door jongeren een plek te geven waar ze samen kunnen sporten, spelen en sociale contacten onderhouden, bevorderen deze voorzieningen groepsvorming op een constructieve manier. Hierdoor nemen spanningen en conflicten af en wordt het gevoel van veiligheid in de buurt vergroot.

Daarnaast biedt een goed ingericht sportterrein mogelijkheden voor toezicht en ontmoeting tussen verschillende leeftijdsgroepen en buurtbewoners. Dit versterkt sociale controle en betrokkenheid, wat volgens Movisie (2022) bijdraagt aan het verminderen van overlastsituaties. Ook het feit dat jongeren actief bezig zijn en zich sociaal betrokken voelen, vergroot hun eigen verantwoordelijkheidsgevoel en betrokkenheid bij hun leefomgeving.

Kortom, het creëren van aantrekkelijke en goed onderhouden sport- en spelterreinen kan een effectieve preventieve maatregel zijn tegen overlast van hangjongeren en draagt bij aan een leefbare en sociale buurt.

Hoewel sport- en spelterreinen veel positieve effecten hebben, is het belangrijk ook mogelijke nadelen en aandachtspunten te benoemen.

Een mogelijke zorg is dat dergelijke voorzieningen juist een ontmoetingsplek kunnen worden waar overlast zich concentreert, vooral als er geen goed toezicht is of de plek onvoldoende wordt onderhouden. Dit kan leiden tot geluidsoverlast, vernielingen of conflicten met omwonenden.

Daarnaast is het mogelijk dat bepaalde groepen jongeren zich op sportterreinen minder welkom voelen, bijvoorbeeld als het terrein te eenzijdig is ingericht of niet aansluit bij de behoeften van diverse doelgroepen.

Toch wegen deze nadelen niet zwaarder dan de voordelen, mits er goed beheer, participatie van jongeren en buurtbewoners, en heldere afspraken over het gebruik worden gemaakt. Dit wordt ondersteund door het advies van het Kenniscentrum Sport & Bewegen (2022), dat stelt dat juist het betrekken van jongeren bij ontwerp en beheer van sportplekken essentieel is om ongewenst gedrag te voorkomen en eigenaarschap te creëren.

Met goede organisatie en betrokkenheid kan een sport- en speelplek uitgroeien tot een veilige en positieve ontmoetingsplek voor iedereen, die overlast juist voorkomt in plaats van veroorzaakt.

Noaberschap

Noaberschap — elkaar kennen, helpen en er voor elkaar zijn — is een diepgewortelde waarde in Berkelland en de Achterhoek. Openbare sport- en spelplekken versterken dit op natuurlijke wijze. Wanneer mensen samenkomen op een sport- of speelplek, ontstaan er vaak spontane gesprekken tussen ouders, kinderen, jongeren en ouderen. Deze informele ontmoetingen in de openbare ruimte dragen volgens Movisie (2022) bij aan het versterken van sociale cohesie en bevorderen daarmee vertrouwen en een gevoel van samenhorigheid.

Daarnaast zorgt het vaker zien van elkaar voor een toename in de bereidheid om elkaar te helpen. Zo kunnen mensen bijvoorbeeld bij een val snel bijspringen, een kind opvangen of gezamenlijk activiteiten organiseren voor de buurt. Het Sociaal en Cultureel Planbureau (SCP, 2022) concludeert dat fysieke nabijheid in de woonomgeving de wederzijdse zorgzaamheid onder bewoners vergroot.

Tot slot voelen buurtbewoners die zich verbonden voelen met hun openbare plekken zich vaker verantwoordelijk voor het onderhoud en de veiligheid ervan. Ze zetten zich vrijwillig in, bijvoorbeeld door toezicht te houden of door activiteiten te organiseren. Volgens Platform31 (2023) versterkt deze sociale infrastructuur de betrokkenheid van bewoners bij hun leefomgeving, wat bijdraagt aan een sterker en actiever noaberschap.

Organische Vormgeving: Esthetiek en Functionaliteit

Bij het ontwerpen van straatmeubilair is het belangrijk om te kiezen voor vormen die harmoniëren met de natuurlijke omgeving. Organische vormen, zoals ronde of golvende lijnen, kunnen bijdragen aan een uitnodigende en rustgevende sfeer. Deze ontwerpen nodigen uit tot gebruik en bevorderen sociale interactie. Een voorbeeld hiervan zijn de 'zitkeien' die in diverse openbare ruimtes zijn geplaatst, die zowel esthetisch als functioneel zijn .tjinco.nlStraatbeeld

Beleidskader en Toekomstige Richtlijnen

De gemeente Berkelland heeft in haar beleidsregel 'Natuurinclusief Bouwen en Inrichten 2025' vastgelegd dat natuurinclusieve maatregelen vanaf het begin in projectplannen moeten worden opgenomen. Deze richtlijn stimuleert variatie en flexibiliteit in ontwerpkeuzes, zodat natuurinclusieve maatregelen effectief en creatief kunnen worden geïntegreerd .Officiële Bekendmakingen+2provincie Utrecht+2

Door deze richtlijnen te volgen en te investeren in duurzame en natuurinclusieve ontwerpen, kan Berkelland niet alleen voldoen aan de huidige eisen, maar ook een leefomgeving creëren die bestand is tegen de uitdagingen van de toekomst.

Bronnen:

- Gemeente Berkelland. (2024). Beleidsregel Natuurinclusief Bouwen en Inrichten 2025. Geraadpleegd van https://zoek.officielebekendmakingen.nl/gmb-2024-544713.html

- Provincie Utrecht. (2025). Natuurinclusief bouwen. Geraadpleegd van https://www.provincie-utrecht.nl/onderwerpen/natuur/biodiversiteit-stad-en-dorp-bisd/natuurinclusief-bouwen

- Gemeente Groningen. (2024). Natuurinclusief bouwen. Geraadpleegd van https://gemeente.groningen.nl/natuurinclusief-bouwen

- Rijksvastgoedbedrijf. (2025). Natuurinclusief bouwen. Geraadpleegd van https://www.rijksvastgoedbedrijf.nl/onderwerpen/natuurinclusief

- Straatbeeld. (2021). Duurzaam straatmeubilair van beton. Geraadpleegd van https://www.straatbeeld.nl/artikel/duurzaam-straatmeubilair-van-beton

- ecoDynamic. (2024). 100% circulair en cementloos beton. Geraadpleegd van https://openbareruimte.nl/over-de-beurs/nieuws/100-circulair-en-cementloos-beton
-
-

Natuurinclusief Ontwerpen: Duurzaam en Toekomstbestendig

Natuurinclusief bouwen houdt in dat bij de inrichting van de openbare ruimte vanaf het begin wordt nagedacht over de integratie van natuur. Dit kan door het aanleggen van groene daken, gevels met nestgelegenheden voor vogels en vleermuizen, en het creëren van groene structuren die aansluiten op de bestaande natuur in de omgeving . Deze aanpak draagt niet alleen bij aan de biodiversiteit, maar verbetert ook de leefkwaliteit voor de bewoners.provincie UtrechtBouwBelang

Daarnaast is het belangrijk om duurzame materialen te gebruiken die passen bij een natuurinclusieve visie. Betonnen straatmeubilair, zoals banken en tafels, kan een waardevolle toevoeging zijn. Moderne betonnen elementen zijn niet alleen esthetisch aantrekkelijk, maar ook duurzaam en onderhoudsarm. Ze kunnen worden vervaardigd uit circulair en cementloos beton, wat de ecologische voetafdruk verkleint .Straatbeeld+1openbareruimte.nl

Bestaand beleid

Op 1 februari 2022 heeft de gemeenteraad van Berkelland het ‘Beleidsplan Spelen en Bewegen in de openbare ruimte 2022–2031’ vastgesteld. In dat beleidsplan is vastgelegd dat het speel- en beweegaanbod in de gemeente actief wordt onderhouden, beoordeeld én waar nodig vervangen.

Tegelijkertijd is besloten om vanaf 2023 rekening te houden met een verhoging van de kapitaallasten, zodat de vervanging van verouderde speel- en beweegvoorzieningen mogelijk wordt gemaakt. Dit betekent dat er reeds ruimte is gecreëerd in de begroting om te investeren in dit soort voorzieningen.

Wij als jongerenraad zien dit beleidskader als een uitstekende kans om onze visie direct aan te laten sluiten op bestaand beleid. Waar oude voorzieningen aan vervanging toe zijn, kunnen direct keuzes worden gemaakt om deze toekomstbestendig, inclusief en geschikt voor alle leeftijden te maken.

Wij staan voor: Jongeren en buurtbewoners actief te betrekken bij het herinrichten van speel- en sportplekken. Te investeren in multifunctionele en inclusieve plekken, die geschikt zijn voor diverse leeftijdsgroepen en inkomens. En de vervangingsmomenten te benutten om de openbare ruimte ook in te zetten voor sociale cohesie, gezondheid en preventie

Bij de herinrichting van openbare sport- en spelterreinen in Berkelland is het essentieel om vooruit te denken en te ontwerpen met oog voor de toekomst. Dit betekent dat we niet alleen moeten voldoen aan de huidige eisen, maar ook anticiperen op toekomstige behoeften en uitdagingen. Een natuurinclusieve benadering speelt hierbij een cruciale rol.tjinco.nl+11Duurzame Sportsector.nl+11Giesbers+11

JOHAN CRUYFF VELD

Een Johan Cruijff Court is veel meer dan een voetbalveldje. Het is een plek waar kinderen, jongeren, volwassenen én ouderen samenkomen om te sporten, spelen en elkaar te ontmoeten. Dat is belangrijk, want niet iedereen kan zich een sportclub veroorloven. Juist zo'n gratis en toegankelijke voorziening zorgt ervoor dat iedereen mee kan doen.

Voordelen

- **Gezondheid en beweging**: kinderen, jongeren, volwassenen en ouderen kunnen dagelijks sporten en bewegen, wat fysieke en mentale gezondheid bevordert.
- **Toegankelijk en kansengelijkheid**: gratis en openbaar, zodat iedereen – ook gezinnen met een laag inkomen – mee kan doen.
- **Sociale verbinding en noaberschap**: het is een ontmoetingsplek voor alle leeftijden, waardoor buurtbewoners elkaar leren kennen en sociale samenhang groeit.
- **.Voorkomen van overlast**: jongeren hebben een veilige plek om hun energie kwijt te kunnen, waardoor verveling en risicogedrag afnemen.
- **Duurzaam en toekomstbestendig**: milieuvriendelijke materialen, weinig onderhoud en langdurig gebruik zorgen voor een ecologisch én sociaal duurzame investering.
- **Leefbaarheid en aantrekkelijkheid**: het maakt wijken en dorpen aantrekkelijker voor gezinnen, starters en actieve ouderen en versterkt de betrokkenheid van inwoners.

Daarnaast voorkomt het overlast, omdat jongeren een positieve plek krijgen om hun energie kwijt te kunnen. En het versterkt het noaberschap: ouders, buurtbewoners en jongeren ontmoeten elkaar en voelen zich meer verbonden met hun omgeving.

Een Cruijff Court draagt dus bij aan gezondheid, kansengelijkheid, leefbaarheid en sociale samenhang. Het is geen luxe, maar een slimme investering in de toekomst van Berkelland.

Financiering

Een Cruijff Court is **niet gratis**. De aanleg kost meestal tussen de **€200.000 en €300.000**, afhankelijk van locatie, grootte en inrichting. Maar: het hoeft niet allemaal door de gemeente betaald te worden. Er zijn verschillende financieringsvormen:

- **Stichting Johan Cruijff Foundation**: levert vaak een flinke bijdrage, mits er lokaal draagvlak en cofinanciering is.
- **Gemeente**: vaak partner voor de locatie en een deel van de kosten.
- **Sponsoren/bedrijven**: lokale ondernemers dragen soms bij, omdat het bijdraagt aan hun maatschappelijke betrokkenheid.
- **Subsidies**: provinciale of landelijke subsidies voor sport, leefbaarheid en jeugdvoorzieningen zijn vaak inzetbaar.
- **Buurtparticipatie**: soms dragen bewoners of verenigingen bij in inrichting of onderhoud.

CRITERIA VOOR UW AANVRAAG

De criteria die worden gehanteerd bij de beoordeling of een locatie in aanmerking komt voor een Cruyff Court is als volgt:

- Een Cruyff Court moet een meerwaarde in de buurt hebben
- Een Cruyff Court wordt medegefinancierd door gemeenten, corporaties, partners en/of lokale bijdragen
- Een Cruyff Court is eigendom en in beheer van de gemeente
- Er moet draagvlak zijn in de wijk, zowel onder bewoners als onder organisaties in de wijk
- Het Cruyff Court moet een centrale plek in wijk zijn of kunnen worden
- Het veldje moet bijdragen aan de beperkte sportmogelijkheden voor de jeugd
- Op een Cruyff Court is sport niet alleen het doel, maar ook een middel om thema's zoals sociale verantwoordelijkheid, integratie, samenspelen, normen en waarden aan te kaarten;
- Het Cruyff Court gaat onderdeel uitmaken van een multifunctionele omgeving
- Er wordt een Cruyff Foundation Coach opgeleid, die minimaal 1x per jaar Heroes of the Cruyff Courts draait met lokale jongeren

RUILHUISJES IN DE WOONWIJKEN

Een huis waar mensen spullen met elkaar kunnen ruilen/delen

- ruilwinkels en weg geefwinkels
- buurt kasten / ruilkasten
- Deelinitiatieven (bibliotheken van spullen)

Wij kregen als idee op de pizza avond om ruilhuisjes te plaatsen in Berkelland. Nu bestaat dit al in Borculo, Neede en Eibergen zoals de weggeefwinkel. Maar het blijkt dat weinig mensen hier van af weten, en hier zou meer reclame voor moeten komen. Dit kan bijvoorbeeld door middel van sociaal media. Hoe je dit kan doen via sociaal media staat in onze sociaal media handleiding. Deze kunnen wij bij interesse opsturen.

Als voorbeeld werd hierbij ook geven om spullen uit te lenen aan mensen die het zelf niet kunnen betalen, zoals gereedschap. Dit noem je een spullenbibliotheek, dit bestaat nog niet in Berkelland. Wij denken dat dit een goed idee is omdat er in Berkelland mensen zijn die leven in armoede (CBS, 2024), en voor hen het niet een prioriteit is om bijvoorbeeld gereedschap te halen. Wel hebben mensen in armoede soms deze spullen nodig om hun huis of omgeving te kunnen onderhouden. Daarom denken wij dat een spullenbibliotheek een positief effect zou hebben in Berkelland. Je kan bij deze bibliotheek ook andere spullen lenen

- **Feestspullen** (partytent, statafels, verlengsnoeren)
- **Kampeeruitrusting** (luchtbed, brander, rugzak)
- **Spellen of speelgoed**
- **Keukenspullen** (grote pannen, fonduesets)

waar is een spullenbibliotheek nog meer goed voor:

- **Goed voor je portemonnee** – je hoeft niet alles zelf te kopen.
- **Goed voor het milieu** – minder spullen = minder productie en afval.
- **Goed voor de buurt** – het versterkt contact en vertrouwen tussen mensen.

Hoe werkt een ruilhuis

Het is gratis of tegen een kleine vrijwillige bijdrage. Lenen mag voor een paar dagen tot een week. Of je reserveert spullen via een website of lijst. Soms zijn vrijwilligers aanwezig die advies geven.

waar komen de spullen vandaan

1. Donaties van bewoners

   Mensen uit de buurt doneren spullen die ze zelf niet meer gebruiken. Denk aan die derde boormachine, een partytent die in de schuur stof staat te verzamelen, of een spel dat niet meer gespeeld wordt. Vaak zijn dit nog bruikbare en degelijke spullen.

2. Buurtinitiatieven of organisaties

   Soms richten buurthuizen, wijkcentra of duurzaamheidsgroepen de spullenbibliotheek zelf op en kopen ze een basisvoorraad. Ook repaircafés of lokale duurzaamheidsfondsen doen soms een bijdrage.

3. Bedrijven of kringloopwinkels

   Lokale bedrijven, bouwmarkten of kringlopen schenken spullen (zoals oud gereedschap of verhuurartikelen) die nog prima werken.

4. Soms zijn het demo-modellen, retouren of spullen die uit de verkoop gaan.

5. Gemeentes of subsidies

   Bij grotere initiatieven kunnen gemeenten subsidie geven voor het starten van een spullenbibliotheek. Daarmee worden bijvoorbeeld nieuwe spullen gekocht of wordt opslagruimte betaald.

Risico’s en eventuele oplossingen spullenbibliotheek

Een spullenbibliotheek kan natuurlijk ook risico’s met zich meebrengen. Deze risico's staan uitgewerkt in de tabel, met een eventuele oplossing erbij.

Risico	Uitleg	Mogelijke oplossing

Schade / slijtage	Spullen raken sneller stuk door intensief gebruik.	Borgsysteem invoeren; duidelijke regels over zorgvuldigheid; regelmatig onderhoud.
Verlies / diefstal	Spullen worden niet teruggebracht of verdwijnen.	Registratiesysteem (bijv. digitaal); borg of boete bij te laat/geen inlevering.
Onveilig gebruik	Kapotte of verkeerd gebruikte spullen veroorzaken ongelukken.	Periodieke veiligheidscontroles; duidelijke gebruiksinstructies meegeven.
Onheldere verantwoordelijkheid	Onduidelijk wie betaalt bij schade of ongeluk.	Heldere gebruiksvoorwaarden en aansprakelijkheidsafspraken.
Hygiëneproblemen	Vuile of slecht schoongemaakte spullen worden uitgeleend.	Regels voor schoon terugbrengen; controle en schoonmaak door beheerder.
Administratieve chaos	Onduidelijkheid over reserveringen, wie wat heeft.	Goed uitleensysteem (bijv. online reservering & tracking).
Financiële risico's	Kosten voor vervanging of verlies drukken op organisatie.	Contributie of borg vragen; eventueel verzekering afsluiten.

Kolenkit SpullenBibliotheek: Inventaris

https://www.cbs.nl/nl-nl/nieuws/2024/42/nieuwe-armoedemeting-540-duizend-mensen-arm-in-2023

Bibliografie

- Berkelland. (2023, 23 december). *Groenbeleidsplan 2024-2033 en het bijbehorende Groenstructuurplan*. Lokale Wet- en Regelgeving. https://lokaleregelgeving.overheid.nl/CVDR709924/1
- Berkelland. (2024, 14 februari). *Sport- en beweegvisie Berkelland 2033*. Lokale Wet- en Regelgeving. https://lokaleregelgeving.overheid.nl/CVDR715464/1
- Berkellandfit.nl. (z.d.). berkellandfit.nl. https://berkellandfit.nl/
- Bot detection. (z.d.). https://swov.nl/nl/publication/asvv-2012-aanbevelingen-voor-verkeersvoorzieningen-binnen-de-bebouwde-kom
- Bouman, P. (2021, 3 mei). Smart Lighting: de lantaarnpaal van de toekomst denkt mee - De Makers van Morgen. *De Makers van Morgen*. https://demakersvanmorgen.com/de-lantaarnpaal-denkt-mee/
- Centraal Bureau voor de Statistiek. (2023). *Armoede en sociale uitsluiting; cijfers en feiten*. https://www.cbs.nl/nl-nl/maatschappij/sociale-situatie/armoede
- Crow (z.d.). Doelen en maatregeleninventarisatie. Geraadpleegd op 14 augustus 2025, via https://www.crow.nl/Onderwerpen/verkeersveiligheid/doelen-en-maatregeleninventarisatie/
- De Orkaan. (2025, 19 juni). Gemeente Wormerland: ‘nooit meldingen gehad’. https://www.deorkaan.nl/gemeente-wormerland-nooit-meldingen-gehad
- De Orkaan. (2025, 18 januari). Donker in Zaandam. https://www.deorkaan.nl/donker-in-zaandam
- Duidelijke informatie in cijfers en grafieken. (2025, 18 augustus). *AlleCijfers.nl*. https://allecijfers.nl/
- D3: Dromen, durven, doen. (2025). Over ons. Geraadpleegd op 14 augustus 2025 via https://www.d3.nl/
- Fietsersbond. (2022). Gevaarlijke oversteken. Geraadpleegd op 14 augustus 2025 via https://www.fietsersbond.nl/nieuws/gevaarlijke-oversteken/#:~:text=Buiten%20de%20kom%20is%20fietsen,van%20het%20hele%20wegennetwerk%20uitmaken.
- Gezondheid en preventie. (z.d.). https://www.berkellandactief.nl/gezondheid-en-preventie

- Google Maps. (z.d.). https://google.nl/maps
- GWWbouwmat. (2019). Lantaarnpalen geven duur licht. Geraadpleegd op 14 augustus 2025 via https://gww-bouw.nl/
- Helmond. (z.d.). Sensoren slimme straatverlichting | Gemeente Helmond. https://www.helmond.nl/1/informatie-over-duurzaamheid/sensoren-slimme-straatverlichting
- Kolenkit SpullenBibliotheek: Inventory. (z.d.). https://kolenkitspullenbibliotheek.myturn.com/library/inventory/browse?type_hierarchy=0%2FMedical+Equipment%7C518&requestedFormat=&offset=0&max=15
- Kenniscentrum Sport & Bewegen. (2022). *Buitenruimte en sportplekken zijn belangrijk voor positieve groepsvorming*. https://www.kenniscentrumsportenbewegen.nl
- Kenniscentrum Sport & Bewegen. (2023). *Buitenspelen en ontwikkeling bij kinderen*. https://www.kenniscentrumsportenbewegen.nl
- Meedoen met sport en cultuur als je weinig geld hebt | Nederlands Jeugdinstituut. (z.d.). https://www.nji.nl/vrije-tijd/meedoen-met-sport-en-cultuur-als-je-weinig-geld-hebt
- Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport. (2025a, maart 17). Brede SPUK-regeling (specifieke uitkering). Subsidie | Dienst Uitvoering Subsidies Aan Instellingen. https://www.dus-i.nl/subsidies/brede-spuk-specifieke-uitkering
- Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport. (2025b, maart 17). Brede SPUK-regeling (specifieke uitkering). Subsidie | Dienst Uitvoering Subsidies Aan Instellingen. https://www.dus-i.nl/subsidies/brede-spuk-specifieke-uitkering
- Movisie. (2022). *Informele ontmoetingen in de openbare ruimte versterken sociale cohesie*. https://www.movisie.nl
- Nationaal Ouderenfonds. (2022). *Beweegvriendelijke wijken dragen bij aan vitaliteit ouderen*. https://www.ouderenfonds.nl
- Orkaan, D. (2025, 18 januari). Donker in Zaandam. *De Orkaan*. https://www.deorkaan.nl/donker-in-zaandam
- Platform31. (2023). *Sociale infrastructuur versterkt de betrokkenheid van bewoners*. https://www.platform31.nl
- Platform31. (2023). *Een aantrekkelijke openbare ruimte versterkt de leefbaarheid van dorpen en kernen*. https://www.platform31.nl
- Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu (RIVM). (2022). *Preventie en leefomgeving: bewegen verlaagt het risico op diverse ziekten*. https://www.rivm.nl
- Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu (RIVM). (2022). *Gezond Leven: Beweeggedrag en leefomgeving*. https://www.rivm.nl
- Rotgans, J. (2023, 19 juni). Is binnen of buiten sporten beter? *Outdoor Valley Sports*. https://outdoorvalleysports.nl/is-binnen-of-buiten-sporten-beter/
- Scholen Berkelland | LijstScholen.eu. (z.d.). https://www.lijstscholen.eu/type/?regio=gelderland&wijk=berkelland
- Scholte, D. (2023, 25 september). 11 argumenten voor een beweegvriendelijke omgeving. *Allesoversport.nl*. https://www.allesoversport.nl/thema/beleid/11-argumenten-voor-een-beweegvriendelijke-omgeving/
- SCP (Sociaal en Cultureel Planbureau). (2021). *Fysieke nabijheid verhoogt wederzijdse zorgzaamheid*. https://www.scp.nl
- Sewell, K. (2025, 19 februari). 4 Social Benefits of Physical Activity. *Vision Personal Training*. https://www-visionpersonaltraining-com.translate.goog/expert-hub/expert-articles/fitness-and-training/social-benefits-of-physical-activity?_x_tr_sl=en&_x_tr_tl=nl&_x_tr_hl=nl&_x_tr_pto=sge

- Sport en cultuur bewegen je! | Programmabegroting 2025 | Berkelland. (z.d.-a). https://berkelland.begrotingsapp.nl/programmabegroting-2025/programma/sport-en-cultuur-bewegen-je#onderdeel-3738570-wat-speelt-er
- Sport en cultuur bewegen je! | Programmabegroting 2025 | Berkelland. (z.d.-b). https://berkelland.begrotingsapp.nl/programmabegroting-2025/programma/sport-en-cultuur-bewegen-je
- Sport Federatie Berkelland. (2024, 30 december). *Beweegaanbod Berkelland*. https://www.sportfederatieberkelland.nl/beweegaanbod-in-berkelland/
- Tvilight Projects B.V. (2023, 26 juni). Bewegingssensor voor straatverlichting op zonne-energie - Slimme straatverlichting - Tvilight. https://tvilight.com/nl/producten/straatlantaarn-bewegingssensor/zonne-straatlantaarn-bewegingssensor-citysense-solar/
- Trimbos-instituut. (2023). *Preventief werken aan mentaal welzijn begint bij een gezonde leefstijl en sociale verbinding*. https://www.trimbos.nl
- Trimbos-instituut. (2023). *Gratis sportmogelijkheden in de buurt als middel tegen gevolgen van armoede*. https://www.trimbos.nl
- VRT NWS. (2024, 5 december). Al weken problemen met verlichting op A12 tussen Londerzeel en Meise waar dodelijk ongeval gebeurde. https://www.vrt.be/vrtnws/nl/2024/12/05/al-sinds-oktober-problemen-met-verlichting-a12-in-londerzeel/?utm_source